

Openl. 3: 20 ⁶ Indien eenmaal myne Stemme zal
hooren ende de deure open doen, ik zal tot hem in-
komen.

De krachtvolle Stem Christi, is de Sleutel der opening van de deur der Ziel; en
die harte opening is het groote doel van die eene en ander dage bedeling-
van luangche en Hg. - Het is een van de twee groote doeleinden der luang-
gelies t.w. het eene is spoet harte te openen, opdat de Zondaar daarin leere dat
zand bestuut des vreesdes, en wat hij heeft gewrocht in Zuhigheid van hen
claren Eph 3: 9, 10. - Het ander het harte der Zondaars te openen om (te ont-
vangen) Zunder welke opening alle heestijke Evangelie crisdake
Kunyen ons geen gewin aenbringen: Bij dat groote heestijke doel des lu-
angeliedint, de opening van des Zondaars harte wert jekes wensche
Steltes taem. Dit is het doelwit waer op al de Evangelie pylm. woord,
aengeteget: Joh. 1: 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.
is de Zoon des levanden Goud: dat is het einde van al de vte lichtingen van
spoet Goud. Het is een Gouden aardig doelewit waerom de gamsche Goudheid
een woestklam aen deel neemt: - Niemand kan tot my komen tenzij
de Vader hem trekke: alken Hg die (en tot de doore) opwekte hem fiet
Zondaars opwekken. - Het is des Zoons werk, want Hg is niet alleen het
voorwerp maar ook de volcinder goudgoud. // Wij weten dat de Zoon van
Goud is gekornen, en heeft ons het verstaen gegeven, dat wij den waerach-
tigen kennen. De H. G. is het die den Zondaars overtuigen van Zond te vran
behoefte aen Jesus, en werkt als de Goud des gelofshet gelofsen hen. Daarom het
is een g groot en heestijkt werk. 6 Het is een voor den menschen onoverkomelek
6 de werkmiddel en Zyn middel. d. Het doel ende van't werk.

1/ The weening verstaen wij het wat een wonder is gebeurd op aerd wanniet een
Zondaars is gebracht tot het vrn ermen van J. Het dwest ons versullen met Verstaen
deeling I Tim 3: 16 Der verstaen hied der Goud zaligheid is groot: Goud is geopen-
baard in het vleesch, is gelegte vnaardige in den Goud, is gekien van de ingelen,
is geprediket onder de Heidenen, is gelofspinde werke, is opgenomen in heest-
lijcheit. - Zij die donder in de wolken schreitende wieg. - Zij die verstaen
wordt door den dave, verwint den dave zelve: arm. Jemmerdyke Heidenen, die
Smaact onder de Joden, wort Goud vrenschapp en vrede verstaendigs; doch niet
min der wonder tijt is het dat Zondaars dave in vnde op zulke verstaenend-
termen tot Jesus komen. daarom geeft de opening van Zondaars harte zulke
eene vranjide in den Hemel: de Heel Goud is er dave bevoegen: De Hemel is er mee
vervulte: looden er hied een begint te brugen en Zyn harte te openen voor Jesus
leestand is deur vnk de tyding van in den Hemel: - De grootheid der dave blint
ook in het vrn, dave het groote leen dat weydegr word aenden dave Hnecht
die er in het minste heestaan medegewerket; die instrumenten vnde. //
niet gelene word, in dien het werk niet was te groot en te heestijkt: Zij moegen
hier geen leen ontvangen, doch Goud zal te loonen: Zij zullen blinken als de goud
des vrn pomsels, en zij die er vele teytwandigen gelijc de starren kensigfken altoes.
2/ De moerfelijcheit van dit werkgoud bive, vermogen der ingelen; het is een
werk dat door Goud alvermogen. // Het spijt de hiele dave alle moerfelijcheit in een
woesthert geest: Daarom is het Jesus dat Hij den Sleutel daars draagt, om het harte
des Zondaars te openen door gelof. - men niet Goud lech leen in de natie

van dit werk des geloofs in dien mens het gemaklyk beschouwd voor
den natuurlyken mensch: Coll: 2: 12. Wordt de gelovende Ziel opgewekt
met Christus, door het geloof der werking gods, die stem uit den doofde,
heeft op gewekt: over het heylig werk der opwekking christe was de wer-
rels verbaasde zulkste woort: die zelfde kracht moet hierin verheest. Het wor-
den: Wat gemade zyft gij zalig geworden, door het geloof: in dat niet uit u, hies
gods gave. Duwmin Lazarus vande lichtkeve, met het graf kon trecken. Ter min
ook hier: dat wort toegeschreeven, aan de uitnemende grootheid der kracht
gods, de kracht van ooren. Ja die der lugelen is niets daer toe.

a. De natuur des zaak beethet: het is niet minder dan de natuurlijke en volke
toestemming der wil om j. l. aante nemen met zyn jek van genoe zaam
heid en met zyn koolis van lijden: en wie kan zeggen hoewel gewant verlies
en l. d. dat mede zal brengen? en dat toch om een ongediene zaligheid en heyl-
tyfheid! Lusten en bedesmoet woort, gelove, vermaak en gewin der
wereld vaarwel gezegd: Smaad verlies zyn en al dat de duvel ons kan
berokken en moet verwel komt worden: - onze wil bruyt niet onder zulke
zelfverheerende begin selen, dan door Jezus maynige stem g-

b. de hardheid en verbarstighen van den verdwaasden landaer verthet: Wie
kan dat heid onder wou hebben de smerten doen versmelten? Wie kan
een mensch zyne gheefte zonden doen bewenen, meer dan het uyt hoer:
Vla zyns beemte beethetingen? Wie kan een mensch zyne liegen ge-
elyfheid doen vaarwel zeggen, waarop hij leeft, en williglyk doen op-
tich nemen al de smert en schult zynes zondt, het is een wonder. -
Ja een wonder in dien god de adlem van een brosmensch. En rivies stroom
Zou worden gestruitt. - doch grooter wonder geschied hier: op de prediking
des euangelies door den arm landaer behaagt het dat het die sterke stem
der wil te keere, en den mensch te brengen tot de zelfverloocheninge conclusien.
c. De moeyelykheid van te geloven wordt nu meer kenbaar in dien men let op
de weerdige tegenstand der vyanden des geloofs.

Al de maynten der helle en der aard van binten, zyn in verbond met onte
verdorvenheit, van binnen om der werke te verhincken: - Nimmer is de
duvel meer te werk dan wanneer de heere en de ziele elk andere meke-
ren: nu worden de bedenkingen en moeyelykheiden in den wey des ge-
lofs geworpen. - of het oflowen wort voorgestelt als groote aannem-
teging, dan weder dat het onmoeylyk is dan weet dat het balant
is: dan lustelyk gedachten: dan bedenkinge, tegen de gehele openbaring:
van wort hij geworden op verlies druck en vervolyng: dan vult de groote
heid der zonde, dan het voor by laten gaen van te vele klippynge en de
lyel der genade: dan weder het misten van de ware eyenschappen.
boven dit werk is weder vleeschelyk belang in de wereld el nu te zyn gekent:
wij zyn niet bestaad tegen die menigte. -

III. De werke meester en zyn instrument, de H. G. spend het hart: Lande Wien
god in Millingen voorzienigheden en deden en niet ^{te gelyc} kanne. In
instrumenten moey, zelyn, doch hies als Petrus leidt. Hier niet op ons
als of wij door onse eyen krachten godzalighen dien mens heidten late
wandelen. - Het ellets kan instrument. I planten en zelyf de eerste
begin selen van overtuiging worden met onse van den H. G. toegeschreeven.
Het zyl mag gelyft zyn en het antke gelijft toch zal men niet keelen. Ten
de wind. - alle middel en blynd doelloos; tot de geest die thoren het verstant
verlicht en de wil door godd. alwayt blyft, eerst dan is er een geestelike
beweging hemelwaert. - De geest des heeren. 1547ij, niet gelovten en hem te ge-
lyk dien. In de waten van Bethesda: daarom onte de middel en moey
naar dien geest. -

.. het instrument is de Evangelie bediening: Wie is Paulus wie is Apollos, die
dienaars door welke wij geloofd hebt. Dit is de gewone weg waarin te geloof
gewerk wordt: God beschouwt niet gebroed aan een draad twee plaatsen
Wet bind ons aan een nauwtuy gebruik: Hoe zullen zij geloven, van Wien
zij niet gehoord hebben: en hoe zullen zij geloven, zoudt die hen proclameren.
Het schijnt een zwak middel te zijn, doch door de dwaasheid de pro
clamering behaagt het god te zaligen die geloven. -- Hoe menigen zal god
eenwig hebben te danken voor het gave en het tanden van een draad
waardoor ze gebroeken en opgeborn worden. --

IV) Grote vrymestek en de verheffing des godes: genaede en de lykelonen van
Zyngevoetheit voor Engelen en menschen; nooit is gods naam zoo verheer
lykt gevoeld op een de, dan door menschen herten beeng. tot het ge
loof. God voegt mee glorie van tylof van een zondaar die met ledige
hande tot Jesus komt, dan van alle andere werken zyn hande. --
Zij Zyn geschikt om de glorie Zynen genaede te openbaren. -- Redere tot
god bekeerde zondaar is een gedulck rail te eere godes van zyne ge
naede gebedes en magt: de hemel is vol van, dat god zieb zoo diep
wilde bekken om in het hart van een vil zondaar wil wonen: Het is
wonderbaer dat de verhevene, die in de eerwoyheid wort
vok wort by dien die eens verbrij zelden en nedrigen opstet
is. -- b. De eenwige zalighere des zele zoo vort Jesus gepred; Het
is deren hende zalighere geschied was het intrent de voor Jesus
gepredt zachet. -- meniglooff niet alleen tot de glorie gods maar
vok tot behou en zalighen zyne ziele: de opening en de herten voor
Christus nu, is de opening van den hemel voor ons hierna. -- het
stelt ons terstont in de staat van behouden; ofschon men niet
dadelyken ten vollen geluoft; het naamste verbond is e. tusschen
Bekering tot Jesus en behou: ofschon er velt angedage, en magt
ten tusschen bekering en eene volle verstoping glorie, wort, noytoms
eene volle verstoping van zonde en ellende is er velt wordde geloo
vande ziele. --

Dat dere hartstopping des zondaars voor Christy dus het eigen
lyke doel des Evangelies is, endat daat twee de yest uitgeleende
wordt is kenbaar

1° Het Evangelie bevel des geloofs: Zoolust zool wotale en het
hart. Wat zult gij geloven? zulk een enden wete? Wat ken den
metoping: doch het is tot broot zent v. wozge: dus het en bevel is
van de hoopste dinnemintent bevelen wort en dnt weig vinge
eene groot verantwoording en graad de zele wort.

2° Dit is het doel der Evangelie beloften en der vryingen, waardwordde
zelen der zondaars van beide zeging droingen wort; in wri is vol van die
bekenste starren b.v. // Inden vened my vpoelst ik zal in komen tot hem
en // Ik ben het brood des levens die tot mij komt zal nimmer hongeren. // en
die in mij gelouf zal nimmer dorsten: die tot my komt zal nimmer in twygen,
om te geloof wille Zyn alle dere beloften en ingeplaatet. --

En hoe wotale de Evangelie droingen Zyn, noytoms hebben de eene en
nachte vrymestek // Hij die niet geloof inden Zoon, zal het leven niet hebben
maar de toorn godes blijft op hem // // en // die niet gelouf zacht, thome
wordt en in wat anders is het doel der droingen dan om den mensche
door weede te dnyten in hun ongelouf en onzeketheit en te tot Christy
te vort. -- Dus het zelfpleddel opening van t hart voor Jesus. --

3° De geheele Evangelie bediening met des zelp en stellingen en bediening
// gij lust opzeken, gij hebt de v. vangen en vangen, gij moet, siebt gane,
genome voor menk ha kinder en in om weede hoorige by te dwaren
1° Vandaar zult een uitgebraut getal van bekeeringen vrieden wijen den

in den Bijbel en kalen Zondare te beweedigen tot geloof: 1 Tim I. 16
Maandgaren is my karm hartigheid geschiedt, op dat s. in my die de voor
naam de ben, alle zyne lankmoedighen Zonde verwijzen, tot een voor
beleid der zinnen die in hem geboorte zulken te eeuwiges leven. Zyn hart
was zoo begrepende door voorverdeelen: doch langzaam werd't
Heere wat wilt gij dat ~~de~~ doelen zal. - anelken te Zien geuen en gena
de te ontvangen is groote beweediging, doch by volhanding een groote
verrijning van het oordeel. -

8: Dit is het doelwit waer toe volkomen gest geronden is voort om de verstant
den te openen en het geweten te verlichten: want niet het uws alleen
sine leerdelen door wie volk gesproken. Kunnen menen en verstanten. -

J. P. u. Hoe ontziet men zijn bij bedrogen die zich vergeren, met de min
dere in volde des luangeliums ten zij hun wil tot C. T. niet gebogen wort. -

twee dingen vooral bedrogen ligt: de geestelike verstant en verlichting en
de vorbij gaande bewegingen der harts tochten. -

1: Het kan niet anders het verstant moet ten deele ondes het luangeli verhoet
worden, men kan niet god's dienst spreken, te verdedigen, men kan bidden met
eene verscheidenheid om't gestrookthens zelfs aangeuen: en nocht als men
Zagnien met met de verthens des liegen Zonde en de distaastheid Christi. -

2: En kunnen bewegingen, Zyn de harte wichte waerop men leunt, Zunder
hartsopening voor C. - deze opening moet witten eene menne vorming
des Ziele en geu. Vorbij gaande beweging, gegrene op deidelike kenmis
vok van de verstante de weg daarme ver, bonden. -

b. Zie de verstante weerbareheid en harte des harten van den engel

god luangeli bevelen, beloften, dreigen en, en voo beelden Zyn menig
wapen. god, alle aangeuand op het harte des ongelovigen en hoe
vele verdurten, het Zonde de minste wils van dering: - niet alleen de
kanonade der dreigingen gods dymaangeuand maar ook spoor als
met zyne genade conditien ondes de walle geken: doch het fluit spelen
of het blaaybeden, Zingel, maakt geen indruk: men kan gemakke
lyke met Zyn vinger eenidruk drukken en een koper en wal dan door
eene proclikate of door eigen kracht een indruk maken op de Zon daard

c. Het groote doelwit des ewangelies is het harte te openen, veru onder den
niet dat of Zulk een stette en wvedende bligen, kanting van des Satans
Zyde komt wanneer het eenrunder en krachting gepreordt wort.

een forme lyk en algemeen procliken Zachtelen Satans niet, maar
was de byg, eledt eene de ongegrunde hoop, en de wro Zekelykheid
van wedergeborste en gelouf aangedronge wort: dat is de wrede
bitering die wereld legens in het harte te jaegen zegt luther. -

Daar is het hart der wereld, daar wort de vroterere wereld biter gewor
pen. Daar valt thals een blokken van den hemel: Daar vooth Zondare
ontwaas de wredheid van Zyn tyranij en de wbaa heid, en de heestlyk
heide der wryheid in C. T. - Wat wredel dat men den legentand en eene
lobbestende wrede ontwaas, doch die mee is i. ~~thet~~ dan die tegens.

d. In dien de hartsopening voor Christus het groote doelwit is des luun
gelies dan betaant Christus en gelouf de groote ~~geloof~~ onder wro
pen waerop dienart, des in an gelies hrofe Zekelyk hebben neder te
komen ondes hun volk: Er Zyn vele andere dingen welke de wro
ope genode den hebben te drinken, ophaenlyd en pleats en Zekelyk
pilyten hebben des zelfs heestlykheid: doch Christus en gelouf Zyn de

twee grote huysen. Een mensch eens gelooft Lynide tot Christus. Zoolal het weinige volgen, genade leest Zedelykheit: doch Zedelykheit alleen zal niet dedden. Het is een leest des satans den mensch een burghelyk in een tober leyn. en de wereld te doen aamzien als een grons van behoud, tenyde u oeffen geborte, bekeering en geloof in Christus bleef op tyde verwit getelt. de dienavten moeten de consequentien been bereiten. -

8/ Witheid duvel des ewangeliums blykt de verdoemende natuure van de Zonde des engelvoets: welke het duvel des euangeliums weestant. - Het sluit het harte: gelyk geloof de wortel genade is, zo is en bloef de wortel Zonde: daerom kan het bloef. geen goet doen men blyft anders de Zonde; Ziet men op de magtige in engelie drom gredelen men moet zich verwonderen, dat niet allen dadelyk gelowen: Ziet men op de kracht des ongelovts het is een wonder dat er en gelooft, met leest wort het geloven doordem spoutel anders de wonderen geplacat. - de vreeslyke gevolgende des engelvoets blyken hierin:

1^e Wortel wort de schuld van alle andere zonden op de mensch bevestigd. - Indien gij niet gelooft dat ik die ben, gy zult sterven in uwe Zonden. - Door dese Zonde bereikt u Jesus bloef te wasching niet. - Gij dede geen wonderen om uin ongelovts wille. - Het wortel des hangeen sult omdat het niet gemengd was met den gelove in de geene die het ghevoeren. - Het engelvoet giet de beste hemel medicyne als water op den grone. - De grote Zonde Zon niet hindersen, lay dese Zonde niet in den weg: is dese opgedrukt alles opgezuurd; blyf dese liggen alles blyf liggen. -

2^e de Zonde van engelvoet en herteshutting is het moef gelyk te verdedigen. - den mensch ligt gereden voor verhoeying van alle Zonden doch dese heeft niet allequede schuld te bedekking, maar zelfs bevoedgende dooyte dmen: men bedryft de Zonde met vrees van te Zondigen: men wil niet geloven, opdat men zich niet aammaty, Zij dueren niet gelowen, omdat Zij niet gereylyg zijn, een versted van de wet is Zyn mond spreedlyg gestopt: doch de ongelovige heeft staag bedenkingsen. alle andere Zonden hebben hierin hummetheite.

3^e Dit is de grote verdoemende Zonde der werelt. het lomele Zonde is den dood: doch dese Zonde maekt dat over de andere Zonden: de verdoemenis sluit. Niets is meet te betrouwen, en over niets meer te beven dan over engelvoet. -

8/ Daarom dan Zyt opgestelt bevestigd met dit hoopdoel van Vader Zyn en gyst, vandienar en ootmoetheit en volkenghes in dit hoopdoel Zamen te hromen. En tenyde is het wensik te drucken opst. Niet en schraut hetes, Havel Olyf want gij my en hont en honting het gelief niet a hat is de niet eer en hest, hest gekroon de gave Goot. -

8/ Het is een genade gave beven alle andere gewe: niet door hest of hulp man door gelooft gredene vrees de gave want door C wort in het hest en men te verit. - de de hand want door men het des boupen vren ont hant

e/ de kunst de vrede en het olyfvaerend.

f/ het vergeruzt in de tenten.

g/ het brood waer gsmen teet hies in Heven